

РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ

Проблема пізнавальної діяльності студентів педагогічних вузів нерозривно пов'язана з багатьма питаннями в їх професійній підготовці.

В нашій роботі ставилась мета визначити основні тенденції розвитку мотивації навчання студентів при проходженні спеціально розробленого практичного "Основи емоційної регуляції учбової діяльності".

Моделюючи умови на заняттях спецсемінару були орієнтовані на відтворення і реалізацію положень теорії учбової діяльності /В.В.Давидов/ при формуванні у студентів основних типів емоційної регуляції учбово-професійної діяльності. Всі заняття велись з урахуванням інтеграції знань психології, дидактики та шкільних предметів.

Для вивчення мотивів студентів використовувалась розроблена методика самооцінки та експертної оцінки відношення їх до процесу навчання. Процедура методики включала 16 питань, які давали змогу оцінити два рівні мотивації. По-перше, зовнішню мотивацію, спрямовану на несприймання учбової діяльності та досягнення кінцевої цілі, яка не відповідала, в повній мірі, цій учбовій діяльності. По-друге, внутрішню мотивацію, пов'язану з досягненням конкретного результату /продукту/, чи спрямовану на процес отримання знань.

В експерименті, який проходив два роки, були задіяні 62 студенти факультету початкових класів.

Вивчення мотивації проводилось до та після формуючого експерименту. Фіксувались дані мотивації відношення студентів як до учбової діяльності на спецсеминарах, так і до інших предметів.

Отримані дані в експерименті свідчать, що більшість студентів має низькі показники внутрішньої мотивації та середньо-зовнішньої. Поглиблений аналіз показує, що у зв'язку з розвитком основних типів емоційної регуляції учбово-професійної

діяльності всіх студентів можна розділити на три групи.

В першій групі /28 осіб/ студентів, з ведучим прогловітним типом емоційної регуляції учбово-професійної діяльності, домінувала зовнішня мотивація.

В другій групі студентів /31 особа/, з ведучим типом процесуальним - виділялась внутрішня мотивація, але низького рівня.

В третій групі студентів /18 осіб/, з вираженим оцінюючим типом емоційної регуляції учбово-професійної діяльності, де показники мотивації були сбалансовані.

Після опанування спецпрактикуму відбулися зміни розвитку мотивації у всіх групах студентів. Характерним в даному випадку констатуємо те, що у більшості студентів зовнішня мотивація знизилась, а внутрішня - підвищилась до середнього та високого рівня. Найбільший ріст внутрішньої мотивації зафіксований у групі студентів, де до експерименту був домінуючий оцінюючий тип емоційної регуляції учбово-пізнавальної діяльності. Слід зазначити, що після експерименту цей тип змістився процесуальним. Також значні зміни в розвитку мотивації сталися у групі студентів з домінуючим процесуальним типом емоційної регуляції учбово-професійної діяльності.

Таким чином, з рештою за наслідками дослідження можна зробити такі висновки:

1. Розвиток мотивації у студентів має свою варіативність у показниках внутрішніх та зовнішніх, які знаходяться на низькому та середньому рівнях.

2. Розвиток мотивації знаходиться у прямому зв'язку з вираженою сформованістю емоційної регуляції учбово-професійної діяльності у студентів.

3. Установлено, що формування основних типів емоційної регуляції учбово-професійної діяльності ефективно впливає на розвиток внутрішньої та зниження зовнішньої мотивації у більшості студентів.